

Bruxelles, 17 noiembrie 2023
(OR. en)

15524/23

COH 87

NOTĂ

Sursă:	Președinția
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Subiect:	Încheierea perioadei de programare 2014-2020 = Schimb de opinii

În cadrul reuniunii Consiliului Afaceri Generale dedicate politicii de coeziune care va avea loc la 30 noiembrie, pe baza documentului președinției care figurează în anexa la prezenta notă, miniștrii responsabili cu politica de coeziune sunt invitați să discute despre ce instrumente pot fi dezvoltate pentru a asigura absorbția maximă a fondurilor politicii de coeziune în perspectiva viitoarei încheieri a perioadei 2014-2020.

Document de referință**pentru reuniunea Consiliului Afaceri Generale dedicată politicii de coeziune****„Încheierea perioadei de programare 2014-2020”**

În prezent, ne aflăm în etapa finală a procesului de încheiere pentru perioada 2014-2020, data finală pentru eligibilitatea cheltuielilor fiind 31/12/2023, iar data finală pentru certificarea și declararea cheltuielilor fiind 30/6/2024. Conform datelor CE, **la 31/10/2023, rata de execuție pentru UE-27 în ansamblu se ridică la 84 %, această cifră incluzând numai cheltuielile deja declarate de statele membre** (nu și cheltuielile suportate efectiv și analizate de acestea).

Importanța absorbției tuturor resurselor alocate statelor membre pentru execuția fondurilor structurale și de investiții europene (fondurile ESI, inclusiv: Fondul european de dezvoltare regională – FEDR, Fondul social european – FSE, Inițiativa privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor, Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime – FEPAM și Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală – FEADR), ținând seama de impactul acestora asupra obiectivului inițial și consacrat în tratate de realizare a unei dezvoltări echilibrate și armonioase a UE, impune **luarea tuturor măsurilor necesare pentru a se asigura că procesul de încheiere se desfășoară cu cele mai înalte garanții de calitate**, în special atunci când se analizează efectele externe semnificative care au survenit în perioada de programare 2014-2020.

În acest sens, evenimente precum **pandemia de COVID-19 și războiul din Ucraina au avut un impact puternic asupra ritmului de execuție a fondurilor europene în toate statele membre**, având în vedere complexitatea și calendarul principalelor proiecte de investiții finanțate din fondurile ESI. În plus, **la lansarea inițiativei REACT-EU**, care vizează în mod specific furnizarea de resurse suplimentare și a unui cadru corespunzător pentru compensarea impactului acestor evenimente asupra economiei europene, a fost acordată o **perioadă mai scurtă de punere în aplicare**.

În acest sens, au fost introduse mai multe modificări legislative suplimentare, în vederea atenuării impactului social și economic al acestor crize. Modificările respective au implicat mai multe dispoziții, referitoare la prefinanțare, cofinanțare, eligibilitate extinsă sau flexibilități sporite, care au fost în mod special prevăzute să faciliteze execuția fondurilor.

Prin urmare, ne aflăm într-o situație care face necesară **îmbunătățirea suplimentară a normelor privind gestionarea fondurilor europene, în special prelungirea perioadei disponibile pentru depunerea ultimei cereri de plată intermediară (și anume, perioada de certificare în statele membre)**. Într-adevăr, acest lucru **ar îmbunătăți gestionarea și ar contribui la creșterea absorbției resurselor fondurilor ESI**, prin acordarea unui timp suplimentar pentru încheierea perioadei de programare.

În cele din urmă, este necesar să se reamintească faptul că concentrarea unei părți semnificative a execuției fondurilor ESI în ultima parte a perioadei de programare este o realitate care s-a constatat în diferitele perioade de programare. Acest lucru demonstrează necesitatea de a spori flexibilitatea proceselor de gestionare a politicii europene de coeziune, printre alte reforme.

În acest context, am dori să folosim această reuniune a Consiliului Afaceri Generale dedicată coeziunii pentru a reflecta asupra următoarei întrebări:

Ce instrumente putem dezvolta pentru a asigura absorbția maximă a fondurilor politicii de coeziune în perspectiva viitoarei încheieri a perioadei 2014-2020, având în vedere evenimentele descrise?
